

K řízení o předběžné otázce ve věci C-727/22 Friends of the Irish Environment se domníváme, že by bylo účelné, aby se členské státy, tedy i ČR, pokusily usměrnit neúměrně extensivní výklad článků 2 a 3 Směrnice SEA, které určují věcný rozsah směrnice, jak ho dlouhodobě prosazuje Soudní dvůr EU. Irský „Národní rámec pro plánování“ nevyhovuje definici „plánu nebo programu“, jak ji stanoví čl. 2 písm. a) směrnice SEA, neboť jeho přijetí nevyžadují „právní, regulativní nebo správní předpisy“ Irské republiky, nýbrž byl přijat na základě uvážení vlády v rozsahu její působnosti, jakou jí dává irská Ústava. Rovněž „Národní plán rozvoje“ nevyhovuje definici „plánu nebo projektu“ ve smyslu Směrnice SEA, protože ani ten není vyžadován „právními, regulativními nebo správními předpisy“ Irské republiky. Nad to má Národní plán rozvoje charakter finančního nebo rozpočtového plánu, neboť stanoví investiční priority. Plán tohoto druhu proto nelze subsumovat pod článek 3 Směrnice SEA, který stanoví oblast působnosti této směrnice. Skutečnost, že má tento plán přímý vztah k Národnímu rámci pro plánování, protože předpokládá alokaci finančních prostředků podle priorit stanovených Národním rámcem pro plánování, nelze považovat za důvod pro jeho posuzování postupem podle Směrnice SEA, neboť takový vztah mají například i některé části státních rozpočtů a hospodářské strategie. Z těchto důvodů považujeme způsob, jak sporným otázkám porozuměl irský Supreme Court, za zcela odpovídající a ztotožňujeme se s jeho právním názorem.

Z hlediska Ministerstva pro místní rozvoj je zvlášť zajímavá třetí sporná otázka, která se týká toho, zda by měla být při posuzování vlivů na životní prostředí podle Směrnice SEA „přijatelná náhradní řešení“ posouzena ve stejné podrobnosti jako vybrané řešení, neboť se jedná o zásadní otázku metodického uplatňování Směrnice SEA. Podle našeho soudu Směrnice SEA nepožaduje posuzovat „přijatelná náhradní řešení“ ve stejné podrobnosti jako vybrané řešení, neboť požaduje, aby byl posouzen „plán nebo program“, nikoliv všechny alternativní řešení, jako by šlo o samostatné plány nebo programy. Podle článku 5 Směrnice SEA mají být ve Zprávě o stavu životního prostředí „identifikována, popsána a vyhodnocena“ „přijatelná náhradní řešení“ s ohledem na potřebu doložit, že výběr zvoleného řešení byl odůvodněný, a to s uvážením možných závažných vlivů na životní prostředí. Kdybychom pochopili posuzování alternativních řešení jako posuzování odpovídající rozsahem a mírou podrobnosti následnému posuzování vybraného řešení, znamenalo by to, že směrnice nepožaduje posuzování plánů a projektů, ale vyžaduje posuzování všech do úvahy přicházejících řešení, což je zjevně v rozporu se zněním směrnice.